

Нестабилни односи САД и Кине

Уочи званичне посете кинеског председника Ху Ђинтаоа Вашингтону, улажу се напори да међусобне несугласице не поткопају односе две земље. Наслови који су у медијима доминирали прошле године, била су међународна питања у којима се две земље разилазе.

2010. је била нестабилна година у односима Сједињених Држава и Кине, док се у јавности више чуло о питањима о којима се две земље не слажу, него о онима о којима се слажу. Али, упркос неслагању, Пекинг и Вашингтон су предани одржавању узајамних радних односа. Амерички амбасадор у Кини, Џон Хантсмен овако је изложио ту визију током прошле године:

„И мада атмосфера може с времена на време да буде напета, чућемо коментаре обе стране о стварима око којих се не слажемо, али и о онима о којима се слажемо. Мислим да ће вам то сви рећи. Мера чврстине тих односа зависи од тога да ли успевамо неслагања да ставимо по страни.“

Један од извора размирица су људска права. Кинески медији тврде да је додела Нобелове награде за мир притвореном дисиденту Лиу Шиобоу, намерна увреда учињена Кини од стране западних земаља као што су Сједињене Државе.

Америчка влада такође прати случај Американца кинеског порекла, Шуе Фенга, који је осуђен на осам година робије због шпијунаже. Заменик шефа америчке дипломатске мисије у Пекингу, Роберт Голдберг био је испред зграде апелационог суда где је одржана расправа о жалби Шуе.

„Ми смо поднели формалну молбу да присуствујемо претресу и Шуеу пружимо конзуларну помоћ у складу са конзуларном кинеско-америчком конвенцијом потписаном 1980. Пекиншки високи суд је одбио ту молбу и то без објашњења.“

Вашингтон и Пекинг се такође не слажу око недавног севернокорејског артиљеријског напада на једно јужнокорејско острво, у којем је убијено четворо људи. Сједињене Државе су позвале Кину да учини више да обузда свог дугогодишњег савезника, Северну Кореју. Али, Пекинг не помиње никакву одговорност Пјонгјанга. Кина је такође критиковала америчке и јужнокорејске војне вежбе у региону, тврдећи да се тиме подиже напетост.

Портпарол кинеског министарства иностраних послова, Хонг Леи је саопштио став Кине убрзо након тог новембарског инцидента.

„Под садашњим условима хитно је потребан повратак преговорима. Ми се надамо да све релевантне стране могу да сарађују на уклањању међусобне забринутости у контексту шестостраних преговора, и на одржавању мира и стабилности на Корејском полуострву.“

Редовна сметња у односима су ниска вредност кинеске валуте и трговински суфицит Кине са Америком. Многи амерички званичници критикују Кину да захваљујући вештачки ниској вредности своје валуте одржава и неоправдану предност у спољнотрговинским односима. Експерти наводе више разлога због којих се две земље више споре него раније. Ванг Донг предаје међународне односе на Универзитету у Пекингу.

„Очигледно да се глобална равнотежа снага помера. Кина је у успону, а Сједињене Државе у релативном смислу доживљавају пад. То је структурна основа великог броја ствари које су у току. Затим, постоји разлика у перцепцијама, која почива на културолошким разликама Кине и Америке. Ту су и погрешне концепције, као и кинески национализам, а такође и унутрашња политика две земље. Мислим да треба да уземо у обзир широки спектар фактора.“

Ванг је један од експерата који сматра да су, упркос честим несугласицама, две земље подједнако заинтересоване за решавање глобалних изазова и да би зато требало да сарађују.

(VOA)

